

Dobré odpoledne dámy a pánové,

jménem svého otce vás vítám na dnešní vernisáži, zahajující výstavu jeho kreseb. Zároveň bych chtěla poděkovat kurátorovi výstavy, panu Pavlu Šmidrkalovi za tento opravdu zajímavý počin v prezentaci díla i za obrovský kus práce s tím spojené. Protože on i jeho spolupracovníci již vykonali vše, pro mě zbývá jen příjemná povinnost: přiblížit vám ve stručnosti osobnost Andreje Bělocvětova.

To, že se Andrej Bělocvětov narodil v Praze, je náhoda, která působí až nepravděpodobně. Jeho otec byl ruský carský důstojník, později spoluzakladatel bankovního domu Salamandra a úspěšný podnikatel, žijící ve Spojených Státech. Matka, narozená v Argentině jako dcera zpěváka carské opery Milenka a matky, pocházející z rozvětveného britského rodu de Theakston.

Prahu navštívili na své cestě po Evropě, která měla zřejmě upevnit jejich problematický vztah. Stal se však pravý opak a právě zde došlo k definitivní roztržce a následnému rozchodu manželů. Otec se vrací domů sám, matka zůstává se svým synem v Praze. O důvodech, proč se tato kosmopolitní a kultivovaná žena, ovládající pět jazyků, a obdivovaná klavírní virtuozka rozhodla setrvat v sice krásné, pro ni však poněkud provinční Praze, se lze pouze dohadovat. V každém případě mělo toto rozhodnutí fatální dopad na osud její i jejího syna.

Již v dobách německé okupace byl jejich život několikrát vážně ohrožen. Také se v důsledku statečného morálního postoje-odmítnutí argentinského fašistického režimu- ocitli z plného finančního zabezpečení až na hranici chudoby. S příchodem komunistického režimu, byl jejich další osud, jako příslušníků lidu nepřátelské třídy, definitivně zpečetěn.

Tak se stalo, že Andrej Bělocvětov byl již od počátků své tvorby stigmatizován způsobem, který byl v těchto případech obvyklý. Po jeho odchodu z Akademie, která mu, vzhledem k jeho úplné umělecké vyzrálosti, již neměla co poskytnout byl navíc označen za podezřelý a sociálně nepřizpůsobivý element.

Jak je vlastní ironii věcí a tuhému životu podobných fabulací vůbec, někteří z jeho současných hodnotitelů už pozapomněli na politický kontext, který v minulosti podobné přívlastky obsahovaly a s chutí je používají v souvislosti s tímto umělcem i nadále.

Když dovolíte, rozdělím poněkud vágní pojem „sociálně nepřizpůsobivý“ na dva možné výklady a pokusím se jej dát do kontextu s uměleckou osobností Andreje Bělocvětova i s uměleckou osobností v obecném smyslu slova:

1. sociálně nepřizpůsobivý ve smyslu asociální-

každý, kdo jen trochu zná dílo Andreje Bělocvětova, musí vědět, že není možné, aby umělec, který ve svých maliřských cyklech opakovaně řeší téma lidského utrpení jak na rovině individuální, tak obecné, neměl vysoce vyvinuté sociální citění.

2. sociálně nepřizpůsobivý ve smyslu nekonformní-

Je logické, aby veliký umělec, jehož dílo je skutečným kulturním přínosem byl konformní? Vždyť by to bylo v rozporu se samotnou základní funkcí opravdového umění jako takového: ukazovat nové cesty, otvírat další realitu za obzorem té každodenní, hledat krásu i tam, kde bychom ji nečekali.

Bez ohledu na názory kritiků minulých i současných, je tedy pro skutečné obdivovatele umělcova díla tou největší satisfakcí, že byl

vždy sám sebou a nikdy se nedal vést ničím jiným, než imperativem tvůrčí svobody a umělecké poctivosti.

Andrea Pilařová-Bělocvětová, vernisáž výstavy 28.6.2012